

Департамент інформаційної діяльності, культури,
національностей та релігій Хмельницької облдержадміністрації
Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека

Бібліотечному фахівцю

ПЛАНУВАННЯ – 2024

Методичні матеріали

Випуск 20

Хмельницький
2023

УДК 025.12(083.92)«2024»

П 37

Планування – 2024 : метод. матеріали. Вип. 20 : електрон. вид. / Департамент інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій Хмельниц. облдержадмін.; Хмельниц. ОУНБ ; уклад. Т. В. Грудецька. – Хмельницький, 2023. – 52 с. – (Бібліотечному фахівцю).

Видання містить інформаційні матеріали та методичні рекомендації, які допоможуть фахівцям бібліотек вирішити питання, що виникають у процесі планування роботи.

Публікується за рішенням редакційно-видавничої ради Хмельницької ОУНБ, протокол № 7 від 21.11.2023 р.

Укладач: *Грудецька Т. В.*

Редактори: *Маковська В. В., Шмаль Т. А.*

Відповідальна за випуск: *Чабан К. А.*

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПЛАНУВАННЯ РОБОТИ ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕК НА 2024 РІК

Планування роботи бібліотеки є першим етапом її успішної діяльності, при цьому окреслюються основні напрямки і завдання бібліотеки, встановлюється порядок, терміни та поступовість виконання робіт. Основними принципами планування є оптимальність, точність, актуальність, комплексність і системність.

Оптимальність вибору найефективніших і раціональних шляхів досягнення поставлених завдань. Наприклад, застосування сучасних технологій для автоматизації процесів у бібліотеці може сприяти покращенню обслуговування користувачів та оптимізації роботи персоналу.

Точність досягається у встановлених конкретних цілях і завданнях, щоб мати чітку уяву про те, що потрібно досягти. Наприклад, у плані роботи можуть бути визначені цілі по більшій кількості читачів, впровадженню нових послуг або популяризації читання серед молоді.

Актуальність формування орієнтації на потреби та інтереси громади, яка використовує послуги бібліотеки. План роботи повинен відповідати сучасним тенденціям і вимогам, що допоможе залучити більше користувачів і забезпечити їх задоволення від відвідування бібліотеки.

Комплексність розгляду різних аспектів діяльності бібліотеки. План роботи може включати такі напрямки: організація культурних заходів, підготовка нових книжкових колекцій, навчальні програми тощо. Такий підхід забезпечений різноманітністю та цікавістю для різних груп користувачів.

Системність означає врахування взаємозв'язків між усіма компонентами роботи бібліотеки. План роботи повинен бути поступовим і включати послідовність дій, щоб забезпечити планомірний розвиток і досягнення результатів.

План роботи бібліотеки – «живий» документ, який може змінюватися у залежності від потреб і умов. Але він завжди є інструментом для досягнення успіху в роботі бібліотеки.

Головним завданням бібліотеки під час воєнного стану

є забезпечення доступу до інформації, яка є критично важливою для громадян та владних структур. Бібліотека повинна забезпечувати доступ до надійних джерел інформації, документів, які стосуються безпеки та миротворчості, інструкцій з цивільної оборони, а також матеріалів з історії та політики.

Крім того, бібліотека може виконувати важливу роль у психологічній підтримці населення, надаючи доступ до художньої літератури, яка може служити першим джерелом відпочинку та втечі від стресу, пов'язаного з воєнними подіями. Також бібліотека може організовувати освітні заходи, семінари та тренінги з питань безпеки. Саме тому в умовах воєнного стану плани роботи закладів повинні відображати:

- діяльність на оновлення та актуалізацію бібліотечних фондів, просування читання;

- освітню та підтримуючу ініціативу для навчання протягом усього життя;

- розвиток цифрової та медійної грамотності;

- поширення української мови в усіх сферах суспільства;

- проведення бібліотерапії, яка включає терапію через читання, мистецтво, драму, музику, тварин;

- участь у волонтерській діяльності, благодійництві, а також залучення грантів.

Варто зазначити, що у складних умовах війни та невизначеності вкрай важливо для місцевої спільноти підтримувати професійні та творчі зв'язки, мати можливості для зустрічі, обміну ідеями, думками та досвідом.

Плануючи роботу звертаємо увагу на **актуальні напрямки діяльності**, які підвищують ефективність надання послуг та обслуговування користувачів:

1. Забезпечення користувачів бібліотеки доступною, оперативною та комфортною інформацією.

2. Організація бібліотеки як центру інформації, освіти та культури.

3. Розвиток цифрової освіти шляхом надання допомоги користувачам у здобутті цифрових навичок, впровадження нових послуг та розбудови бібліотек-Хабів.

4. Активне впровадження різноманітних форм роботи, спрямованих на розкриття бібліотечного фонду і підвищення зацікавленості населення у читанні.

5. Проведення соціологічних досліджень для визначення інтересів та потреб користувачів, їх ставлення до бібліотеки та оцінки якості надання бібліотечних послуг.

6. Вивчення досвіду роботи інших бібліотек з метою впровадження найцікавіших форм обслуговування та послуг.

7. Самостійне навчання бібліотечного персоналу.

Кожна бібліотека самостійно визначає головні сфери своєї роботи, включаючи соціокультурну, національно-патріотичну, правову, морально-етичну та інші напрями.

Плануючи роботу варто враховувати календарні і пам'ятні дати світового, державного і місцевого значення, цільові програми і проекти.

Пріоритетні напрямки роботи бібліотек обґрунтовані у:

– Стратегії розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року «Якісні зміни бібліотек задля забезпечення сталого розвитку України»;

– «Довгостроковій стратегії розвитку української культури – стратегія реформ»;

– Стратегії розвитку читання на 2023 – 2032 роки «Читання як життєва стратегія».

3 березня Уряд схвалив [Стратегію розвитку читання на 2023 – 2032 роки «Читання як життєва стратегія»](#) (розпорядження від 03 березня 2023 р. № 190-р) та операційний план її реалізації, розроблену Міністерством культури та інформаційної політики. Її реалізація має створити умови не тільки для формування звички й потреби у читанні всіх українців, а й є складовою гуманітарної безпеки України.

Розроблення Стратегії зумовлене потребою кардинально змінити підходи до промоції читання. Читання має стати усвідомлено обраним дозвіллям, освітньою практикою та способом саморозвитку українців. Все це задля всебічного й гармонійного розвитку особистості, зокрема, критичного мислення.

ОРІЄНТИРИ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕК

Міжнародні десятиліття, які оголошує Організація Об'єднаних Націй (ООН), є спеціальними ініціативами, спрямованими на привернення уваги світу до конкретних важливих проблем. Ці десятиліття плануються ООН із залученням глобального співтовариства для розробки стратегій для вирішення складних проблем, виступають промисловими інструментами для залучення уваги та зосередження зусиль на розв'язанні глобальних проблем, що потребують невідкладних заходів. Кожне десятиліття дає можливість пропрацювати та впровадити стратегії, політики та ініціативи для покращення стану справ у визначеній сфері. Можуть бути присвячені різним темам, залежно від актуальності та важливості питань для міжнародної спільноти.

Десятиліття:

2014 – 2024 – сталої енергетики для всіх;

2015 – 2024 – осіб африканського походження;

2016 – 2025 – дій Організації Об'єднаних Націй з проблем харчування;

2018 – 2028 – дій «Вода для сталого розвитку»;

2019 – 2028 – щодо сімейних фермерських господарств;

2021 – 2030 – науки про океан в інтересах сталого розвитку;

2021 – 2030 – по відновленню екосистем;

2021 – 2030 – дій з безпеки дорожнього руху;

2022 – 2032 – мов корінних народів;

2024 – 2033 – наук на користь сталого розвитку.

Джерело: <https://cutt.ly/oTyli5b>.

Відповідно до рішення Генеральної Асамблеї ООН 2024 рік проголошено **Міжнародним роком верблюдових**.

Всесвітня столиця книги – м. Страсбург (Франція).

На державному рівні оголошено:

2018 – 2028 – Десятиліття української мови (Указ Президента України № 156/2018 від 31.05.2018 р.).

НОВИЙ КАЛЕНДАР СВЯТ-2024: КОЛИ ТЕПЕР ВІДЗНАЧАТИМЕМО ОСНОВНІ СВЯТА

28 липня 2023 року Президент України Володимир Зеленський підписав Закон України «Про внесення змін до статті 73 Кодексу законів про працю України» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3258-IX#Text>).

Православна церква України та Українська греко-католицька церква ухвалили рішення про перехід на новий календар. З 1 вересня церковні події відзначатимуть відповідно до новоюліанського календаря на 13 днів раніше.

Додаткових вихідних днів в Україні відповідно до закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» не буде доти, доки триває воєнний стан у країні.

Державні та релігійні свята

1 січня	Новий Рік, Василя (замість 14 січня)
6 січня	Водохреща (замість 19 січня)
8 березня	Міжнародний жіночий день
25 березня	Благовіщення (замість 7 квітня)
23 квітня	Юрія (замість 6 травня)
28 квітня	Вербна неділя, або Вхід Господній до Єрусалиму (не зміниться, прив'язане до Великодня)
1 травня	День праці
5 травня	Великдень (не змінюється)
8 травня	День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939 – 1945 років
13 червня	Вознесіння (не змінюється, прив'язане до Великодня)
23 червня	Трійця, Зелені свята (не змінюється, прив'язане до Великодня)
24 червня	Різдво Івана Хрестителя (Івана Купала, замість 7 липня)
28 червня	День Конституції України

29 червня	Петра і Павла (замість 12 липня)
15 липня	День Української Державності (замість 28 липня)
20 липня	Пророка Іллі (замість 2 серпня)
1 серпня	Маковія (замість 14 серпня)
6 серпня	Преображення Господнє – Спаса (замість 19 серпня)
15 серпня	Успіння Пресвятої Богородиці – Перша Пречиста (замість 28 серпня)
24 серпня	День Незалежності України
8 вересня	Різдво Пресвятої Богородиці – Друга Пречиста (замість 21 вересня)
14 вересня	Воздвиження Хреста Господнього (замість 27 вересня)
1 жовтня	Покрова День захисників і захисниць України (замість 14 жовтня)
26 жовтня	Димитрія (замість 8 листопада)
21 листопада	Вхід Господній у Єрусалим – Третя Пречиста введення (замість 4 грудня)
26 листопада	Юрія (замість 9 грудня)
30 листопада	Андрія (замість 13 грудня)
6 грудня	Миколая (замість 19 грудня)
25 грудня	Різдво Христове (замість 7 січня)
31 грудня	Щедрий вечір – Маланки (замість 13 січня)

Громадські та професійні свята

Січень

1	Всесвітній день миру або День всесвітніх молитов про мир
4	Всесвітній день азбуки Брайля
16	Всесвітній день The Beatles (World Beatles Day)
20	День Автономної Республіки Крим
22	День Соборності та Свободи України

- 24 Міжнародний день освіти
- 26 Всесвітній день митниці
День працівника контрольно-ревізійної служби України
- 27 Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту
- 29 День працівника пожежної охорони
- 31 Міжнародний день ювеліра
- Лютий*
- 4 Всесвітній день боротьби проти раку
- 6 День безпечного Інтернету
Міжнародний день бармена
- 9 Міжнародний день стоматолога
- 11 Міжнародний день жінок і дівчат у науці
- 14 День Святого Валентина
День комп'ютерника
Міжнародний день дарування книг (International Book Giving Day)
- 15 Міжнародний день онкохворої дитини
День вшанування учасників бойових дій на території інших держав
- 20 Всесвітній день соціальної справедливості
- 21 Міжнародний день рідної мови
- 22 Міжнародний день підтримки жертв злочинів
- Березень*
- 1 Всесвітній день цивільної оборони
- 3 Всесвітній день письменника
Всесвітній день дикої природи
- 8 Міжнародний день боротьби за права жінок і міжнародний мир
- 9 Міжнародний день ді-джея
День землевпорядника
- 15 Всесвітній день захисту прав споживачів
- 17 День працівників ЖКГ та побутового обслуговування населення

- 21- Тиждень солідарності з народами, що борються проти
- 27 расизму та расової дискримінації
- 21 Всесвітній день поезії
- Міжнародний день лялькаря
- 22 Всесвітній день водних ресурсів
- День таксиста
- 23 Всесвітній метеорологічний день
- 24 Всесвітній день боротьби проти туберкульозу
- 25 Міжнародний день пам'яті жертв рабства та
- транссатлантичної торгівлі
- День Служби безпеки України
- 26 День Національної гвардії
- 27 Міжнародний день театру

Квітень

- 1 День сміху
- Міжнародний день птахів
- 2 Всесвітній день поширення інформації про проблему
- аутизму
- Міжнародний день дитячої книги
- 4 Міжнародний день освіти по питаннях мінної
- небезпеки
- Міжнародний день інтернету
- День вебмайстра
- 6 День працівника слідчих органів
- 7 День геолога
- Всесвітній день здоров'я
- Всесвітній день авіації і космонавтики
- 17 День пожежної охорони
- 18 Міжнародний день пам'ятників та видатних місць
- День пам'ятників історії та культури
- 20 День довкілля
- 23 Всесвітній день книги та авторського права
- Всеукраїнський день психолога

- 24 Міжнародний день секретаря
- 26 Всесвітній день інтелектуальної власності
Міжнародний день пам'яті жертв радіаційних аварій і катастроф
- 28 Всесвітній день охорони праці
- 29 Міжнародний день танцю
- Травень*
- 3 Всесвітній день свободи преси
День Сонця
- 4 День боротьби з цькуванням – U. N. Anti-Bullying Day
- 7 День радіо
- 8-9 Дні пам'яті та примирення
- 8 Міжнародний день Червоного Хреста
День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939 – 1945 років
- 9 День Європи
- 12 День матері
Всесвітній день медичних сестер
- 15 Міжнародний день сім'ї
- 16 День вишиванки (відзначається в третій четвер травня)
- 17 Всесвітній день електрозв'язку та інформаційного суспільства
- 18 День науки
Міжнародний день музеїв
День Європи (український)
- 19 Всеукраїнський день працівників культури
День пам'яті жертв політичних репресій
Всесвітній день пам'яті людей, померлих від СНІДу
- 20 День банківських працівників
Всесвітній день метролога
- 21 Міжнародний день культурного різноманіття в ім'я діалогу та розвитку
- 23 Свято Героїв

- 24 День слов'янської писемності і культури – день вшанування творців слов'янської писемності Кирила і Мефодія
- 25 День філолога
- 25 День працівників видавництв, поліграфії та книгорозповсюдження
- 26 День хіміка
День Києва
- 28 День прикордонника
- 29 Міжнародний день миротворців ООН
- 31 Всесвітній день без тютюну
- Червень*
- 1 Всесвітній день батьків
Міжнародний день захисту дітей
- 2 День працівників водного господарства
День працівників місцевої промисловості
- 4 Міжнародний день безневинних дітей – жертв агресії
День господарських судів
- 6 День журналіста
- 8 Всесвітній день океанів
- 9 Міжнародний день друзів
День працівників легкої промисловості
- 12 Всесвітній день боротьби з дитячою працею
- 14 Всесвітній день донора крові
- 16 День медичного працівника
- 17 Всесвітній день боротьби з опустелюванням і посухами
- 18 День дільничного інспектора поліції
- 19 День фермера
- 20 Всесвітній день біженців
- 22 День скорботи та надання почесней пам'яті жертв війни в Україні
- 23 День державної служби України
- 25 Міжнародний день моряка

- День митника України
Міжнародний день ООН
- 26 Міжнародний день боротьби проти зловживання
наркотиками та їх незаконного обігу
- 28 День Конституції України
- Липень*
- 1 День архітектури України
День державного реєстратора
День слідчого
- 2 День податківця України
- 4 День судового експерта
- 7 День працівника природно-заповідної справи
- 11 Всесвітній день народонаселення
- 12 Всесвітній день бортпровідника
- 14 День рибалки
- 15 День Української Державності
- 16 День бухгалтера
- 21 День працівників металургійної та гірничодобувної
промисловості
- 26 День системного адміністратора
- 28 День працівників торгівлі
- Серпень*
- 1 День інкасатора
- 5 Міжнародний день світлофора
- 9 Міжнародний день корінних народів світу
- 11 День працівників ветеринарної медицини
День будівельника
- 12 Міжнародний день молоді
- 15 День археолога
- 19 День пасічника
Всесвітній день гуманітарної допомоги
- 23 День Державного Прапора України

- 24 День Незалежності України
- 25 День шахтаря
- 29 Міжнародний день дій проти ядерних випробувань
- 31 День авіації України

Вересень

- 1 День знань
- День підприємця
- 2 День нотаріату
- 8 Міжнародний день солідарності журналістів
- Міжнародний день письменності (грамотності)
- 9 Міжнародний день краси
- День тестувальника
- День дизайнера-графіка
- 12 День програміста
- 14 День українського кіно
- День фізкультури і спорту
- 15 Міжнародний день демократії
- День працівника лісу
- 16 Міжнародний день охорони озонowego шару
- 17 День рятувальника
- 20 День рекрутера
- 21 День винахідника і раціоналізатора
- День фармацевтичного працівника
- Міжнародний день миру
- 22 День партизанської слави
- День машинобудівника
- 26 Європейський день мов
- 27 Всесвітній день туризму
- День вихователя і всіх дошкільних працівників
- 28 Міжнародний день загального доступу до інформації
- 30 Міжнародний день перекладача
- Всеукраїнський день бібліотек

Жовтень

- 1 День захисників і захисниць України
День Українського козацтва
Міжнародний день літніх людей
Міжнародний день музики
- 4 Всесвітній день тварин
- 5 Всесвітній день вчителів
- 6 День працівників освіти
- 7 Міжнародний день лікаря
Міжнародний день архітектора
- 8 День юриста
- 9 Всесвітній день пошти
День ріелтора
- 10 Всесвітній день психічного здоров'я
- 12 Міжнародний день по зменшенню небезпеки стихійних лих
- 13 День художника
- 15 Всесвітній день сільської жінки
Міжнародний день білої тростини
- 16 Всесвітній день продовольства
- 19 День працівників целюлозно-паперової промисловості
- 20 День працівників харчової промисловості
Всеукраїнський день боротьби з захворюванням на рак молочної залози
- 23 День рекламіста (День працівників реклами)
- 24 Всесвітній день розвитку інформації
День Організації Об'єднаних Націй
День маркетолога
- 27 День автомобіліста і дорожника
- 28 День звільнення України від фашистських загарбників
Міжнародний день шкільних бібліотек
- 29 День працівників служби позавідомчої охорони

- 31 Міжнародний день Чорного моря
Листопад
- 3 День працівника соціальної сфери
- 4 День залізничника
- 6 Міжнародний день запобігання експлуатації навколишнього середовища під час війни та збройних конфліктів
- 9 День української писемності і мови
Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва
- 10 Міжнародний день бухгалтера
- 14 Всесвітній день боротьби проти діабету
Міжнародний день логопеда
- 16 Міжнародний день толерантності
День працівників радіо, телебачення і зв'язку
- 17 День працівників сільського господарства
Всесвітній день пам'яті жертв ДТП
Міжнародний день студента
- 20 Всесвітній день дитини
День індустріалізації Африки
- 21 Всесвітній день телебачення
- 22 День Свободи
- 23 День пам'яті жертв голодоморів
- 25 Міжнародний день боротьби за ліквідацію насильства над жінками
- 28 День працівника фінансового моніторингу
Грудень
- 1 Всесвітній день боротьби зі СНІДом
День працівників прокуратури
- 2 Міжнародний день боротьби за відміну рабства
- 3 Міжнародний день людей з обмеженими фізичними можливостями
- 4 День обіймів

- 5 День працівників статистики
Міжнародний день волонтерів в ім'я економічного і соціального розвитку
- 6 День Збройних Сил України
- 7 Міжнародний день цивільної авіації
День місцевого самоврядування
- 9 Міжнародний день боротьби з корупцією
- 10 Міжнародний день прав людини
- 11 Міжнародний день гір
- 13 Всесвітній день дитячого телебачення та радіомовлення
- 14 День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС (День ліквідатора)
- 15 День працівників суду
- 17 День працівника державної виконавчої служби
- 19 День співпраці Південь-Південь Організації Об'єднаних Націй
День адвокатури
- 20 Міжнародний день солідарності людей
- 22 День енергетики
День дипломатичної служби України
- 24 День працівників архівних установ

При плануванні заходів за державними, народними, професійними, громадськими святами та літературними датами рекомендуємо використовувати:

- «Календар знаменних і пам'ятних дат», підготовлений спеціалістами Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого (https://nlu.org.ua/calendar_dat.php?year=2024);

- «Калейдоскоп знаменних дат на 2024 рік», підготовлений спеціалістами Державної бібліотеки для юнацтва (<https://drive.google.com/file/d/1bRQXp6Uwh669a3DdC3qh6q8yyU65--n4/view>).

Відомі державні події

- 90 років з часу створення Національної спілки письменників України (1934)
- 130 років з часу запуску у Львові електричного трамвая – одного з найперших у Європі (1894)
- 150 років з часу створення Всесвітньої поштової спілки – міжнародної організації, що нині об'єднує 192 країни (1874)
- 190 років з часу заснування Наукової бібліотеки імені М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка (1834)
- 190 років з часу заснування дендрологічного парку «Тростянець» НАН України (1834)
- 290 років з часу заснування Нової Січі, останньої Запорозької Січі (1734)
- 350 років від першого видання Києво-Печерською друкарнею «Київського синопсиса», першого короткого нарису історії України від найдавніших часів до останньої чверті XVII ст. (1674)
- 450 років з часу появи першого друкованого в Україні слов'янського «Букваря», упорядкованого та виданого І. Федоровим у Львові (1574)
- 880 років з часу створення Галицького Євангелія, однієї з найдавніших книжкових пам'яток Київської Русі (1144)

Видатні особистості

- 140 років від дня народження Олександра Васильовича Лінецького (1884 – 1953), українського архітектора
- 160 років від дня народження Віктора Валер'яновича Величка (1864 – 1923), українського архітектора
- 160 років від дня народження Михайла Мелетійовича Плохинського (1864 – 1906), українського історика, архівіста
- 170 років від дня народження Олексія Михайловича Іваницького (1854 – 1920), фотохудожника

- 170 років від дня народження Йосипа Абрамовича Маршака (1854 – 1918), українського купця, ювеліра, мецената
- 180 років від дня народження Сергія Олександровича Раєвського (1844 – після 1922), діяча просвітницького руху, члена (1869 – 1920) та голови (1911 – 1915) Харківського товариства грамотності
- 180 років від дня народження Єгора Єгоровича Шрейдера (1844 – 1922), українського живописця
- 210 років від дня народження Амвросія Лук'яновича Метлинського (1814 – 1870), українського поета, перекладача, етнографа, видавця, педагога
- 210 років від дня народження Джона Джеймса Юза (1814 – 1889), британського гірничого інженера, засновника міста Юзівка (нині – місто Донецьк)
- 245 років від дня народження Олександра Дмитровича Засядька (1779 – 1837), українського винахідника-артилериста, генерал-лейтенанта артилерії
- 510 років від дня народження Андреаса Везалія (1514 – 1564), творця сучасної анатомії як науки, першого, хто дав опис тіла людини, побудований на докладному анатомуванні
- 555 років від дня народження Васко да Гама (1469 – 1524), португальського дослідника і мореплавця, який відкрив морський шлях із Європи до Індії навколо мису Доброї Надії
- 555 років від дня народження Еразма Ротердамського (1469 – 1536), французького богослова, філософа, поета
- 770 років від дня народження Марка Поло (1254 – 1324), венеціанського купця, мандрівника
- 945 років від дня народження П'єра Абеляра (1079 – 1142), французького філософа, теолога, поета
- 1555 років від дня народження Сократа (469 – 399 рр. до н. е.), грецького філософа
- 1640 років від дня народження Аристотеля (384 – 322 рр. до н. е.), давньогрецького філософа, першого науковця-енциклопедиста
- 1670 років від дня народження Аврелія Августина (354 – 430),

середньовічного філософа, родоначальника
християнської історії

Відомі події світової історії

- 35 років тому резолюцією Генеральної Асамблеї ООН схвалено «Конвенцію про права дитини» (1989)
- 40 років з часу заснування американської компанії з виробництва комп'ютерної техніки Dell (1984)
- 65 років тому Генеральною Асамблеєю ООН проголошено «Декларацію прав дитини» (1959)

Книги-ювіляри

До Вашої уваги інформаційна добірка ювілейних книг 2024 року

- 450 років від дня видання «Апостола», Львівський апостол або Діяння та послання апостольські – першої друкованої книги в Україні, яка була видана у лютому 1574 р. Іваном Федоровичем (Федоровим) у Львові
- 405 років тому (1619) було видано «Граматику словенську» – одну з перших друкованих граматик старослов'янської мови, складену М. Смотрицьким
- 350 років тому (1674) у Києво-Печерській друкарні був уперше виданий «Синопис»
- 205 років драмі Івана Котляревського «Наталка Полтавка» (1819)
- 185 років роману Григорія Квітки-Основ'яненка «Пан Халявський» (1839)
- 135 років комедії Івана Карпенка-Карого «Сто тисяч» (1889)
- 130 років повісті Ольги Кобилянської «Людина» (1894)
- 120 років трагікомедії Івана Карпенка-Карого «Житейське море» (1904)
- 100 років твору Миколи Хвильового «Санаторійна зона» (1924)
- 100 років драмі Миколи Куліша «97»
- 100 років роману Володимира Винниченка «Сонячна машина»

- 95 років п'єси Миколи Куліша «Мина Мазайло» (1929)
- 80 років роману Івана Багряного «Тигролови»
(вперше видана як «Звіролови») (1944)
- 80 років історичній драмі Івана Кочерги «Ярослав Мудрий»
- 70 років кіноповісті Олександра Довженка «Зачарована
Десна» (1954)
- 70 років роману Петра Панча «Гомоніла Україна»
- 60 років повісті Михайла Стельмаха «Гуси-лебеді летять»
(1964)
- 60 років з часу публікації поеми Миколи Бажана «Політ
крізь бурю»
- 55 років з часу виходу з друку першої збірки віршів Миколи
Холодного «Крик з могили. Захальвні вірші з України»
(1969)
- 55 років з часу публікації твору Василя Сухомлинського
«Серце віддаю дітям»
- 45 років роману Ліни Костенко «Маруся Чурай» (1979)
- 45 років з часу публікації повісті Григора Тютюнника
«Вогник далеко в степу»
- 25 років роману Володимира Малика «Князь Ігор» (1999)
- 25 років з часу публікації роману Василя Шкляра «Ключ»
- 25 років з часу публікації роману у віршах Ліни Костенко
«Берестечко»
- 20 років з часу виходу з друку історичного роману Володи-
мира Рутківського «Сині Води» (у трьох книгах, 2004)
- 20 років з часу публікації роману Володимира Лиса «І
прибуде суддя»
- 20 років з часу публікації роману Марії Матіос «Солодка
Даруся»
- 15 років з часу публікації повісті Євгенії Кононенко «Неля
сходить зі стелі» (2009)
- 15 років роману Марії Матіос «Чотири пори життя»
- 15 років з часу публікації роману Ірен Роздобудько «Гра в
пацьорки»
- 15 років роману Василя Шкляра «Залишенець. Чорний
ворон».

Періодичні видання –ювіляри 2024

–20 років з часу заснування (2004) наукового журналу «Бібліотекознавство, документознавство, інформологія»;

–15 років з часу видання в Україні (2009) газети «Українська літературна газета»;

–15 років з часу видання в Україні (2009) журналу «Зоодруг Україна»

Джерела:

1. Книги-ювіляри 2024 року [Електронний ресурс] : інформаційний дайджест / КЗ «Чернігівська обласна бібліотека для дітей»; уклад., комп. верстка, набір та оформ. О. Дорохова. – Електрон. дані. – Чернігів, 2023. – 16 с. – Режим доступу : https://chernihiv-lib.org.ua/_ld/1/184_-_2024_.pdf. – Дата перегляду: 20.11.2023. – Назва з екрана.

2. Славетний книжчин ювілей: книги-ювіляри 2024 [Електронний ресурс] : інформ. матеріали / уклад. Н. В. Корабльова ; Комун. закл. культури «Донецька обласна бібліотека для дітей». – Електрон. дані. – Маріуполь, 2023. – 17 с. – Режим доступу : <https://bibliokids-mrpl.com.ua/images/2023/Yuviliary2024.pdf>. – Дата перегляду: 20.11.2023. – Назва з екрана.

Визначні краєзнавчі дати Хмельниччини

Краєзнавча робота бібліотеки включає висвітлення історичного, природничого, географічного, народознавчого, літературного, мистецького напрямків роботи у задоволення читацьких запитів та популяризації. При плануванні даної

роботи варто ознайомитися в основними подіями та включити їх популяризацію в план роботи на наступний рік.

Краєзнавчі дати та події Хмельниччини щорічно акумулюються та висвітлюються у довідково-інформаційному виданні «Календар знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини». При плануванні подій на 2024 рік варто врахувати видання 2019, 2014 року, які в повнотекстовій версії розміщені на сайті Хмельницької ОУНБ (www.ounb.km.ua) у розділі «Ресурси» – «Наші видання».

У 2024 році виповнюється:

- 590 років з часу утворення Подільського воєводства (1434)
- 525 років з часу проведення люстрації (перепису) оборонних замків Поділля (1499)
- 455 років з часу прийняття Люблінської унії, яка поєднала литовську і польську державу в єдине політичне ціле – Річ Посполиту і внесла суттєві зміни в соціальний і економічний уклад подільських земель, що колонізуються ще інтенсивніше
- 445 років з дня народження Станіслава Ревери Потоцького (1579 – 1667) – державного діяча, полководця, великого Коронного гетьмана, Кам'янець-Подільського старости (1658 – 1664), головного опікуна кармелітів Кам'янця-Подільського
- 430 років тому Пłosкирів відвідав австрійський дипломат, мандрівник Еріх Лясота фон Штеблау. Він залишив найбільш давній з усіх відомих опис Пłosкирова та Кам'янця (1594)
- 425 років з часу заснування кафедрального костелу Іоанна Хрестителя в м. Ізяслав (1599)
- 405 років з часу написання Мелетієм Смотрицьким «Граматики слов'янської», яка багато десятиліть служила основним посібником вивчення церковнослов'янської мови (1619)
- 380 років з дня народження Йосифа Шумлянського (1644 – 1708) – церковного, культурного, політичного і військового діяча України і Польщі, православного

- 255 епископа Галицького (Львівського) і Кам'янецького років з дня народження Антона Петровича Жмійовського (Змієвського) (1769, за іншими даними 1759 – 1834) – актора, драматурга, засновника та керівника Кам'янець-Подільського місцевого театру
- 245 років з дня народження Івана Олександровича Чайковського (1779 – 1869) – польського лікаря вірменського походження, доктора медицини. Народився у м. Кам'янець-Подільський
- 245 років з дня народження Вавжинця Марчинського (1779 – 1845) – педагога, релігійного і громадського діяча, історика. Жив та працював на Поділлі. Помер та похований у м. Кам'янець-Подільський. Автор наукової праці «Статистичний, географічний та історичний опис Подільської губернії»
- 220 років з часу відкриття першої водолікарні у м. Кам'янець-Подільський (1804)
- 200 років з дня народження Миколи Федоровича Карчевського (1824 – 1900) – інженера-архітектора, Подільського губернського архітектора у 1848 – 1859 рр.
- 195 років з часу заснування Дунаєвецької суконної фабрики, нині ТОВ «Маровір».
- 185 років з часу заснування Городоцького цукрового заводу (1839)
- 165 років з часу заснування Товариства подільських лікарів у м. Кам'янець-Подільський (1859)
- 140 років з часу створення притулку для дорослих сліпих у Кам'янці-Подільському, нині Кам'янець-Подільська спеціальна школа-інтернат
- 130 років тому при школах Подільської єпархії почали створюватися бібліотеки позашкільного читання
- 125 років з часу введення в експлуатацію цегельного заводу у м. Проскурів, що належав Ш. Гальперіну, нині завод будівельних матеріалів
- 125 років з часу заснування Сатанівського та Старокостянтинівського цукрових заводів (1899)

- 115 років з часу створення Проскурівсько-Летичівського товариства бджолярів, яке з 1911 р. отримало статус Подільського
- 105 років з часу перебування у м. Кам'янець-Подільський Директорії та уряду УНР (червень – листопад 1919 р.)
- 95 років з часу заснування музею санітарної культури у м. Проскурів, з якого бере початок обласний краєзнавчий музей
- 95 років з часу відкриття Проскурівської МТС. Від неї бере початок АК «АДВІС» (1929)
- 90 років з часу відкриття Городоцької центральної публічної бібліотеки (1934)
- 85 років з часу заснування Вінковецького сирзаводу, нині ТОВ «Вінковецький сирзавод» (1939)
- 80 років з часу відкриття Хмельницької обласної станції переливання крові (1944)
- 60 років з часу закладення дендрологічного парку у м. Хмельницький (1964)
- 55 років з часу введення в експлуатацію заводу «Катіон», нині ТОВ «Хмельницький завод «Катіон» (1969)

При плануванні особливу увагу необхідно звернути на **обласні програми регіонального розвитку** та запланувати заходи в підтримку реалізації даних програм.

ПРОГРАМИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ, ЯКІ ПРОДОВЖУЮТЬ ДІЯТИ У 2024 РОЦІ

1. **Обласна цільова соціальна програма розвитку фізичної культури і спорту на 2018 – 2024 роки:** рішення від 22.12.2017 № 56-17/2017 (джерело: <https://km-oblrada.gov.ua/wp-content/uploads/2018/02/56.-Progr-rozvitku-fizkult.zip>).

2. **Стратегія регіонального розвитку Хмельницької області на 2021 – 2027 роки:** рішення від 20.12.2019 № 49-29/2019 (джерело: <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2020/04/strategiya-rozvytku-hmelnyczkoyi-oblasti-na-2021-2027-roky.pdf>).

3. **Антикорупційна програма** Хмельницької обласної ради: рішення від 24.09.2020 № 34-34/2020 (джерело: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/02/Hmelnytska-oblasna-rada-.pdf>).

4. **Цільова комплексна програма** розвитку освіти Хмельницької області на 2021 – 2025 роки: рішення від 24.09.2020 № 39-34/2020.

5. **Обласна комплексна програма** соціального захисту населення на 2021 – 2025 роки: рішення від 24.12.2020 № 8-2/2020.

6. **Про програму охорони** навколишнього природного середовища Хмельницької області на 2021 – 2025 роки: рішення від 08.04.2021 № 43-4/2021.

7. **Про комплексну програму** профілактики правопорушень та боротьби зі злочинністю на території Хмельницької області на 2021 – 2025 роки: рішення від 08.04.2021 № 53-4/2021.

8. **Про цільову програму забезпечення** пожежної безпеки населених пунктів та об'єктів усіх форм власності, розвитку інфраструктури підрозділів пожежної охорони у Хмельницькій області на 2021 – 2025 роки: рішення від 08.04.2021 № 55-4/2021.

9. **Про програму розвитку боксу** Хмельницької області на 2021 – 2025 роки: рішення від 08.04.2021 № 58-4/2021.

10. **Про програму розвитку** дитячо-юнацького футболу у Хмельницькій області на 2021 – 2025 роки: рішення від 16.06.2021 № 48-5/2021.

11. **Про обласну комплексну програму** підтримки сім'ї, запобігання та протидії домашньому насильству на період до 2025 року: рішення від 15.09.2021 № 50-6/2021.

12. **Про програму збереження** об'єктів культурної спадщини Хмельницької області на 2021 – 2025 роки: рішення від 15.09.2021 № 52-6/2021.

13. **Про програму розвитку** туризму Хмельницької області на 2021 – 2025 роки: рішення від 15.09.2021 № 53-6/2021.

14. **Про обласну програму** «Спортивний майданчик» на 2022 – 2026 роки: рішення від 15.09.2021 № 54-6/2021.

15. **Про програму сприяння розвитку** добровільної пожежної охорони, популяризації добровольчого пожежного руху в населених пунктах Хмельницької області на 2022 – 2026 роки: рішення від 22.12.2021 № 44-7/2021.

16. **Про програму розвитку волейболу** у Хмельницькій області на 2022 – 2026 роки: рішення від 22.12.2021 № 45-7/2021.

17. **Про обласну цільову соціальну програму** «Молодь Хмельниччини» на 2022 – 2025 роки: рішення від 22.12.2021 № 47-7/2021.

18. **Про цільову соціальну програму** національно-патріотичного виховання у Хмельницькій області на 2022 – 2025 роки: рішення від 22.12.2021 № 48-7/2021 (джерело: http://osvita.adm-km.gov.ua/doc/program_bychovanya.pdf).

19. **Про програму підвищення** енергоефективності Хмельницької області на 2022 – 2026 роки: рішення від 22.12.2021 № 49-7/2021.

20. **Про програму «Питна вода Хмельниччини»** на 2022 – 2026 роки: рішення від 22.12.2021 № 50-7/2021.

21. **Про обласну програму «Територіальна оборона** на 2022 – 2024 роки: рішення від 15.02.2022 № 1-8/2022.

Хмельницька обласна рада: вебсайт. URL: <https://km-oblrada.gov.ua/programi-regionalnogo-rozvitku/>.

ОБЛАСНІ ЗАХОДИ ЗА УЧАСТЮ ПРАЦІВНИКІВ БІБЛІОТЕК

Обласний конкурс

• серед працівників публічних бібліотек територіальних громад Хмельницької області на кращу організацію діяльності публічних бібліотек Хмельниччини «Бібліотеки в умовах викликів війни»

квітень – вересень

Форуми

- Обласний форум до Всесвітнього дня книги та авторського права «**Книжкова весна на Хмельниччині**»;

квітень

- XVI Обласний форум бібліотекарів Хмельниччини до Всеукраїнського дня бібліотек

вересень

Обласні заходи

- Обласний семінар керівників, завідуючих центральними бібліотеками територіальних громад «**Бібліотека в сучасному форматі: від ідеї до втілення**»

База проведення: Хмельницька ОУНБ, Деражнянська, Меджибізька ЦБ

червень

- Круглий стіл «**Бібліотека як простір психосоціальної підтримки громадян**» в рамках реалізації відомчого проекту Мінкультури "Мистецтво допомагати"

червень

- Обласний семінар завідуючих методично-бібліографічними відділами та фахівців, які відповідають за методичну роботу в бібліотеках територіальних громад «**Організація діяльності методичних служб: професійні ідеї, сучасні проекти**»

База проведення: Хмельницька ОУНБ, Полонська ЦБ

жовтень

- День керівника центральної бібліотеки

База проведення: Хмельницька ОУНБ

грудень

Заходи з підвищення кваліфікації в рамках обласної програми «Обласна бібліотека – бібліотекам села»

В рамках підвищення кваліфікації працівників, Хмельницькою ОУНБ, як головним методичним центром для публічних бібліотек області, розроблена комплексна програма

«Обласна бібліотека – бібліотекам села». Передбачені тематичні заходи різних форм та тем актуальних в умовах сьогодення.

- Методично-практичні онлайн-заняття в рамках онлайн-клубу «Сучасний методист»

березень, червень, вересень, грудень

- **Професійні стажування** для керівників новостворених центральних бібліотек сільських територіальних громад

квітень, жовтень

- Навчальні вебінари в рамках **онлайн-школи «Організація документного фонду бібліотек сільської територіальної громади»**

травень, серпень, вересень

- Практикуми «**Краєзнавча діяльність бібліотек: традиції та інноваційний підхід**»

лютий, квітень, липень

- Семінар-практикум «**Сучасні тенденції в бібліографії: стратегія та практика ефективної роботи**»

липень

- Тренінгове заняття «**Номенклатура справ – важлива складова нормативно-регламентуючої бази функціонування публічної бібліотеки**» в рамках обласного семінару керівників

червень

- **Вебінари:**

- «Самоосвіта бібліотекаря: формування професійної компетенції»

липень

- «Діловодство у бібліотеці як засіб ефективного менеджменту та архівування»

березень

- «Відеоконструктори для створення бібліотечних роликів або відеоконтенту»

травень

- «Емоційний стан людини під час війни: робота бібліотек із внутрішньо переміщеними особами»

лютий

«Бібліотека – простір екологічної освіти. Розвиток агротуризму в територіальних громадах»

листопад

«Використання штучного інтелекту у бібліотечній практиці»

серпень

• **Онлайнний тренінг для координаторів Хабів цифрової освіти Хмельницької області «Розвиток спроможності бібліотек-Хабів цифрової освіти»**

червень

Науково-дослідна робота бібліотек

1. **«Краща книга Хмельниччини – 2023»** (інтернет-анкетування)

березень – квітень

2. **«Паспортизація бібліотек територіальних громад»** (обласне дослідження, перенесено з 2023 р.)

квітень – липень

3. **«Аналіз актуальності вебсайтів, блогів, сторінок бібліотек Хмельниччини в соціальних мережах»** (моніторинг)

листопад – грудень

4. Маркетингові розвідки:

- **«Стан інформатизації бібліотек області»;**

- **«Результати вилучення російської книги з фондів публічних бібліотек»;**

- **«Організація роботи Хабів цифрової освіти»**

щоквартально

5. **«Актуалізація даних адресної частини системи ЕСMaP бібліотек територіальних громад»** (моніторинг)

листопад

6. **«Аналіз даних електронної системи моніторингу в публічних бібліотеках»** (моніторинг)

I – II квартал

7. **«Практики читання військовими»** (анкетування)

квітень – травень

8. «Підвищення кваліфікації бібліотечних спеціалістів області» (моніторинг в рамках діяльності онлайн-клубу «Сучасний методист»)

вересень – жовтень

Виїзди в публічні бібліотеки області фахівцями обласних:

- Експертно-діагностичний аналіз діяльності бібліотек
  - Новоушицька селищна територіальна громада, *липень*
  - Городоцька міська територіальна громада, *жовтень*
  - Летичівська селищна територіальна громада, *березень*
  - Ямпільська селищна територіальна громада, *квітень*
- Тематичне вивчення діяльності «Організація бібліотечного обслуговування в бібліотеках громади»
  - Війтовецька селищна територіальна громада, *травень*
  - Миролюбненська сільська територіальна громада, *вересень*
  - Староостропільська сільська територіальна громада, *вересень*

ЕЛЕКТРОННІ КНИГИ. КОРИСНІ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Промоція читання є великим аспектом сучасного суспільства, і в цьому контексті книги стають винятковим інструментом для поширення та популяризації літературної культури. Варто відмітити низьке поповнення фондів бібліотек друкованою, новою книгою. Бібліотекарі змушені шукати альтернативу, використовуючи таку можливість для читачів як електронні книги.

Зазвичай пошук інтернет-ресурсів, на яких можна безкоштовно завантажити книги як українською, так і іноземними мовами, може забрати більше часу та зусиль, ніж сам процес завантаження книг. Саме тому ми пропонуємо вам

підбірку вебсайтів, де ви можете завантажити як художню, так і наукову літературу від українських та закордонних авторів без необхідності реєстрації, надсилання SMS чи інших складнощів.

Книги українською мовою

E-bookua

Скачати електронні книги українською мовою можна безкоштовно на E-bookua. Тут представлена велика колекція книг, розподілена за розділами: біографії, історичний роман, пригоди, фантастика, фентезі, детективи, наука і освіта, любовні романи, дитячі та інші. Є окремий розділ з аудіокнигами української та зарубіжної літератури. Також тут можна скачати шкільні підручники та енциклопедії. Більшість книжок на сайті – це художня українська та зарубіжна література. Доступні класичні твори, а також книги сучасних авторів.

JavaLibre

Скачати книги безплатно, або ж переглядати тексти онлайн можна на JavaLibre. Література українською мовою зібрана на сайті у форматах: jar, jad, txt, fb2, epub, doc, зручних для читання на мобільних пристроях. Історичні книги, байки, гумор, дитяча література, жіночі романи, казки, наука, поезія, релігія, філософія, фантастика, фентезі доступні читачам.

Чтиво – електронна бібліотека

Вільна онлайн-бібліотека україномовної літератури. Тут тексти зберігаються у різних форматах (на даний час це fb2, epub, txt, htm, rtf, doc, pdf та djvu). Доступне читання безпосередньо з сайту без реєстрації. Однак зареєстровані читачі можуть взяти безпосередню участь у наповненні та вдосконаленні «Чтива». На сайті можна знайти твори у різних жанрах на будь-який смак, є також корисні статті українських авторів.

«Ізборник»

Ресурс вміщує матеріали з історії України IX – XVIII століть. Тут немає сучасних книг. Однак є літописи, історія, історичні мапи, давня українська література та літературознавство, політологія, лексикони XIV – XVII століття. Бібліотека є добіркою електронних книг і текстів, об'єднаних

проголошеною тематикою і єдиною ідеєю. Ідея проєкту полягає в прагненні зібрати якомога більшу кількість творів української писемності не просто як випадковий набір текстів різних часів та авторів, але на тлі цілісного культурно-історичного процесу, де ставала б зрозумілою єдність, спадковість і тотожність української літератури, попри очевидні розриви в мовному кодї та наявні перервності в традиції.

[«Відкрита книга»](#)

Це електронна бібліотека класики української та світової літератури. Сайт розповсюджує безкоштовну літературу, дотримуючись авторського права і публікує лише твори, які перейшли до суспільного надбання. Тут можна завантажувати або читати з сайту класичні видання, твори шкільної програми.

[Електронна бібліотека «Україніка»](#)

Україніка – національний довідково-інформаційний та документальний ресурс архівних, рукописних і друкованих джерел, який створила Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Тут зібрана інформація про Україну, її історію, економіку, культуру, що ґрунтується на засадах обліку та акумуляції документальної спадщини українського народу. Є великий перелік рубрик, за якими посортовані книги. Є художня література, фольклор, наукова література різних галузей та інші розділи.

[УкрЛіб](#)

УкрЛіб – скорочення від Ukrainian Library (українська бібліотека). Метою створення цього сайту було зробити українську літературу доступною для всіх, хто бажає її читати. На сайті доступна українська і світова література, книги для навчання та літературознавство українською мовою. Є можливість читати повні та скорочені твори.

[Knigogo](#)

Це не повністю безкоштовний сайт з електронними книгами. Однак на сайті зібрана популярна класична художня література українською мовою, а також сучасні видання від відомих письменників нашої країни та зарубіжжя. Ви зможете скачати безкоштовно та повністю ці книги в форматах fb2, rtf, epub, txt для iPad, iPhone, Android і Kindle.

Книги англійською мовою

Англійська мова є однією з найбільш розповсюджених мов у світі, державною мовою багатьох держав та мовою міжнародного спілкування. Її знання значно допомагає Вам як у повсякденному житті, так і, скажімо, коли Ви подорожуєте чи проходитье співбесіду при працевлаштуванні. Тому не забувайте поповнювати свій словниковий запас.

DigiLibraries.com

Пропонує цифрове джерело безкоштовних електронних книг на будь-який смак, широкий вибір назв у цифровому форматі, а безкоштовна колекція електронних книг постійно збільшується. Щоб завантажити безкоштовні електронні книги, просто перегляньте різні категорії ліворуч або просто скористайтеся вікном пошуку. Метою сайту є надання якісних, швидких і необхідних послуг із завантаження та читання електронних книг.

Bookyards

Майже 7 тисяч авторів, 25 тисяч книг. Також у вільному доступу аудіокниги.

Книги польською мовою

[Wolne Lektury](http://WolneLektury)

Wolne Lektury – це безкоштовні книжки, які охоплюють дітей по всій Польщі завдяки інноваційній безкоштовній бібліотеці зі шкільною літературою та тисячами електронних та аудіокниг.

[Chmura czytania](http://ChmuraCzytania)

Хмара читання.

ПРАКТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ GOOGLE-СЕРВІСІВ БІБЛІОТЕКАМИ

Використання комп'ютера та володіння інформаційно-комунікаційними технологіями стає невід'ємною складовою ефективною роботи будь-якої установи. У зв'язку зі стрімким розвитком сучасних інформаційних технологій, постійним використанням мережі Інтернет, особливо популярним є використання у роботі хмарних технологій та онлайн-сервісів.

Інтернет-сервіси стають невід'ємною частиною роботи сучасних бібліотек. Все більше бібліотекарів намагаються використовувати різні програми та онлайн-сервіси аби краще задовольняти запити своїх користувачів.

Найбільш поширені у використанні хмарні сервіси – це сервіси компанії Google, які мають ряд переваг:

- простота у використанні;
- безкоштовність;
- україномовний інтерфейс;
- один акаунт – безліч сервісів;
- хмарне зберігання усіх документів (контент збирається і структурується на Google-диску);
- постійне оновлення та можливість інтеграції між різноманітними додатками;
- можливість редагування та спільного користування матеріалами;
- доступність із різних пристроїв без прив'язки до одного робочого місця та ін.

Google пропонує ряд сервісів та інструментів для різних потреб. Більшість із них – вебдодатки, для користування яких необхідно лише наявність браузера та інтернет-підключення, обладнані спеціальною панеллю (багатофункціональним меню), що дає можливість виконувати пошук усередині сервісу та переходити від одного сервісу до іншого. Великою перевагою є те, що користуватися цими сервісами можна як з комп'ютера, так і з планшета чи мобільного пристрою.

Для того, щоб користуватися хмарними сервісами Google, необхідно мати обліковий запис. Якщо у користувача є електронна пошта Gmail, то цей акаунт використовуватиметься при роботі з усіма сервісами Google.

Google Chrome – один із найпопулярніших веббраузерів, розроблений компанією Google, який можна встановити на будь-яку операційну систему і електронний пристрій. Google Chrome має велику кількість функцій та можливостей. Головними перевагами є швидкий перегляд сторінок та мінімалістичний дизайн.

Найбільш популярним та найпростішим сервісом Google є сервіс **Gmail** – безкоштовна електронна пошта з великим обсягом місця для зберігання повідомлень та зручним веб-інтерфейсом. Забезпечує швидке та ефективне листування, можливість створення списків розсилок, відслідковування ланцюжків відповідей на листи. Серед переваг варто відмітити: доступ з будь-якого пристрою, захист від спаму, вкладання файлів різного формату (документи, фото тощо).

Google Drive (Диск) – віртуальне хмарне сховище, яке дає можливість створювати файли, зберігати, працювати, редагувати. Даний сервіс дає можливість працювати з файлами одночасно з іншими користувачами. Об'єкти, які знаходяться на Google Диску можна: переміщувати, перейменовувати, переглядати, копіювати, видаляти тощо.

На Google Диску можна зберігати: документи в форматі doc, pdf та ін.; таблиці Excel; фотографії; відео; аудіо тощо.

Google Docs –

безкоштовний онлайн-сервіс для роботи з документами, таблицями та презентаціями (пакети сумісні з Word, Excel, PowerPoint) в режимі реального часу, де та коли завгодно, інтегрований з Google Диском.

Онлайн-редактор допомагає на ходу створювати документи, ділитися ними з колегами та за необхідності спільно їх редагувати. Створені документи автоматично зберігаються на сервері Google.

Перевагами даних продуктів є:

- простота у використанні;
- можливість одночасної роботи кількох користувачів над одним документом;
- автоматичне збереження інформації;
- збереження документів Google у різних форматах (Word, OpenOffice, RTF, PDF, HTML або EPUB);

- можливість працювати з будь-якого пристрою (установіть на свій смартфон застосунок Google Docs, щоб легко вносити зміни у документ);

- економія ресурсів (витрати на папір, фарба на оргтехніку);

- перевірка правопису;

- додавання гіперпосилань;

- офлайн доступ.

Google Документи включають набір інструментів для редагування та оформлення документів, які мають багато спільного з текстовим документом Microsoft Word.

Google Таблиці – можливість створювати графіки та діаграми, редагувати та переглядати таблиці спільно з іншими користувачами.

Google Презентації – створення та редагування презентацій у віртуальному просторі. До слайдів можна додавати блоки текстової інформації, зображення, додавання відео, гіперпосилання. Цей сервіс надає можливість конвертувати файли PowerPoint у формат Google Презентацій і навпаки.

Даний сервіс може значно полегшити роботу бібліотекарів. До прикладу: можна одночасно працювати з колегою над створенням плану або звіту роботи, працювати над спільним проектом, вести облік тощо.

Створювати дані документи можна на Google Диску або на головній сторінці Google, натиснувши піктограму сервісів та вибравши необхідне. Існує можливість налаштувати їх роботу в офлайн-режимі. Зберегти документи можна двома способами: на сервері Google, або зберегти у файл, що дає можливість виведення даних з будь-якого комп'ютера підключеного до мережі «Інтернет».

До складу Google Диска, окрім онлайн-редакторів, також входять Google Форми та Google Малюнки.

Google Forms (Форми) – зручний інструмент для створення опитувань, анкет та тестувань з можливістю швидкого оцінювання. Відповіді збираються у вигляді Google таблиць та у вигляді

діаграм одразу ж у формі. Створювати, редагувати та заповнювати Форми можна на будь-якому пристрої.

До прикладу: сервіс можна використовувати для створення опитувань щодо вивчення інформаційних потреб серед користувачів бібліотеки; збору електронних адрес для розсилки бібліотечних новин; збору контактної інформації працівників, використовувати для створення системи звітів (місячних, квартальних, річних) та контролю діяльності установи.

Google Calendar – вебсервіс, який дає можливість фіксувати в онлайн-календарі заплановані події, зустрічі, справи. Календар дозволяє встановлювати нагадування, час зустрічі та розсилати запрошення іншим користувачам через електронну пошту.

Можливість не лише створення подій а й перенесення їх на іншу дату. Доступна функція нагадування про заплановані події у вигляді електронної пошти або SMS-повідомлень.

До прикладу: у Календар можна додати дати проведення бібліотечних заходів (семінари, майстер-класи, тренінги), інформацію про наради, а також дні народження колег.

Google Maps (Карти) – являє собою карту та супутникові знімки усього світу, з можливістю панорамного перегляду вулиць, прокладання маршруту автомобілем, пішки, громадським транспортом та велосипедом.

До прикладу: у бібліотечній діяльності за допомогою Google Карт можна створювати віртуальні екскурсії.

Blogger – сервіс для створення блогів від Google. Сервіс має простий інтерфейс, який дозволяє за декілька хвилин налаштувати блог під свої потреби. Сервіс має багато шаблонів та гаджетів та дає можливість вести блог колективом авторів. Новини у блозі відображаються у хронологічному порядку.

До прикладу: створення блогу для поширення

бібліотечних новин та послуг, обміну досвідом з колегами.

Google Hangouts – сервіс для організації групового чату, обміну фотографіями та здійснення відеовикликів як з комп'ютера, так і з мобільного телефону (до 10 учасників).

Google Sites – сервіс для створення повноцінних вебсторінок, для створення яких не потрібне знання програмування. Є дуже зручний візуальний редактор, який дозволяє додавати текст, зображення і відео, а також об'єкти, що зберігаються на Google Диску: документи, презентації, форми, таблиці, діаграми.

Google Duo – додаток з функцією відеочату, який надає можливість проводити захищені від прослуховування відеозустрічі та інші, які можуть бути успішно застосовані бібліотечними працівниками у своїй роботі.

Google Meet – сервіс дозволяє організовувати відеозустрічі, онлайн-навчання. Є можливість надати доступ до свого екрану, щоб показати презентації або іншу інформацію на робочому столі.

Google Keep – додаток для створення заміток, який здатен зберігати: текстові записи, списки завдань, голосові нотатки, зображення і фотографії. Однією з найбільших переваг Keep є його максимальна інтеграція з усією екосистемою Google.

Google Перекладач – програма для автоматичного перекладу тексту з однієї мови на іншу. Можна перекласти текст обсягом до 5000 символів.

Youtube – соціальний сервіс, призначений для зберігання, перегляду і обговорення цифрових відеозаписів. На цьому відеохостингу розміщені відео різного характеру: пізнавальні, навчальні та побутові, які можна використовувати як джерело додаткової інформації під час навчання.

Список використаних джерел:

1. Гриб'юк О. О. Перспективи впровадження хмарних технологій в освіті [Електронний ресурс] // Електронна бібліотека НАПН України : [вебсайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/1111/1/grybyuk-stattya1-hmary%2B-Copy.pdf> (дата звернення: 20.11.2023). – Назва з екрана.

2. Кільченко А. В. Використання сервісу Google-календар для планування та організації науково-дослідної роботи в науковій установі [Електронний ресурс] / А. В. Кільченко, Д. М. Климчук // Електронна бібліотека НАПН України : [вебсайт]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://bit.ly/42r2hby> (дата звернення: 20.11.2023). – Назва з екрана.

3. Коренівська В. Короткий гайд: Всі можливості Google Forms [Електронний ресурс] // Webpromo : Агентство інтернет-маркетингу. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://web-promo.ua/ua/blog/kratkij-gajd-vse-vozmozhnosti-google-forms/> (дата звернення: 20.11.2023). – Назва з екрана.

4. Працюйте над найкращими ідеями разом у Google Docs [Електронний ресурс] // Google Docs : [вебресурс]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.google.com/intl/uk/docs/about/> (дата звернення: 20.11.2023). – Назва з екрана.

ТЕМИ ПРОБЛЕМНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА КОНСУЛЬТАЦІЙ ПРАЦІВНИКІВ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОУНБ

Спеціалісти Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки розробили низку консультацій і готові взяти участь у виїзних методичних днях, семінарах, практикумах на базі центральних бібліотек на замовлення.

Пропонуємо отримати консультації працівників ОУНБ через вебінари та онлайн-навчання. До Вашої уваги перелік підготовлених консультацій:

1. Формування та дослідження архівного фонду бібліотеки як джерела вивчення її історії та розвитку.

2. Публічна бібліотека в цифровому середовищі.
3. Бібліотеки в системі іституцій пам'яті: завдання, принципи і формати.
4. Організація довідково-бібліографічного обслуговування в центральних бібліотеках ТГ.
5. Організація інформаційного обслуговування в бібліотеках ТГ.
6. Творче партнерство як фактор успіху роботи відділу виробничої літератури.
7. Бібліотека – простір екологічної освіти. Розвиток агротуризму в об'єднаних територіальних громадах.
9. Роль бібліотек в популяризації української мови та літератури.
10. Нові імена в українській літературі: формуємо читацьку грамотність.
11. Використання можливостей інтернету в практиці обслуговування користувачів.
12. Промоція читання та залучення читачів: нові підходи та методи.
13. Читання як стратегічно важливий ресурс інтелектуального розвитку нації.
14. Бібліотечна статистика, або відображення реалій бібліотечної справи.
15. Пошук інформації для користувачів ВЛІМ: використання традиційних та електронних ресурсів.
16. Практичні аспекти каталогізації документів іноземними мовами.
17. Вивчення ефективності використання соціальної мережі Facebook у роботі бібліотек.
18. Задоволення читацького запиту за допомогою електронних версій періодичних видань.
19. Зв'язки зі ЗМІ: як робити це сучасним бібліотекам.
20. Віртуальна виставка як форма обслуговування віддаленого користувача.
21. В бібліотеку завітати – стрес прогнати: практичні поради.
22. Планово-звітна документація центральної бібліотеки.

Організація роботи в системі ЕСМаР.

23. Практичне використання Google-сервісів бібліотеками.

24. Соціальна мережа Instagram як сучасна платформа популяризації бібліотечного контенту.

25. Альтернативні джерела поповнення фондів публічних бібліотек Хмельниччини.

26. Поповнення фондів обов'язковим контрольним примірником до Хмельницької ОУНБ: проблеми та вирішення під час військового стану.

27. Можливості бібліотеки по профілактиці залежних (шкідливих) звичок.

28. Емоційний стан людини під час війни: робота бібліотек із внутрішньо переміщеними особами.

29. Бібліотека для користувачів з особливими потребами.

30. Створення облікового службового каталогу для центральних бібліотек територіальних громад області.

31. Методика побудови складних і складених індексів УДК.

32. Нові тенденції в редагуванні баз даних ЕК програми ІРБІС.

33. Пошук літератури в електронних базах даних на сайті Хмельницької ОУНБ.

34. Пошук, виявлення краєзнавчих документів та їх бібліографічний опис в краєзнавчій картотеці центральної бібліотеки територіальної громади.

35. Доступ до е-послуг у публічній бібліотеці громади для внутрішньо переміщених осіб.

36. Державні стандарти у видавничій діяльності бібліотеки.

37. Особливості організації бібліотечного фонду в сучасних умовах: завдання і цілі.

38. Краєзнавча складова у формуванні фонду рідкісних і цінних видань бібліотеки.

39. Користування сервісом Genial.ly та створення інтерактивного плакату.

40. Створення бази даних «Читач» у АІБІС.

41. Цифрові сервіси та інструменти для створення інтерактивних бібліотечних заходів.

РОЗРАХУНОК РОБОЧОГО ЧАСУ НА 2024 РІК ПРИ 40-ГОДИННОМУ РОБОЧОМУ ТИЖНІ

Час праці – це період, під час якого працівник зобов'язаний виконувати свої трудові обов'язки. Визначення часу праці може варіюватися, але в цілому це години, дні, тижні або інші одиниці, під час яких працівник повинен бути на робочому місці і виконувати свої функції. Це важливі поняття для обліку робочого часу, визначення оплати праці, а також для забезпечення безпеки та здоров'я працівника.

Стандартна тривалість робочого часу – це найрозширеніший стандарт для повних робочих тижнів і зазвичай становить 40 годин на тиждень. Це означає, що більшість працівників, які працюють на повну ставку, повинні витратити на роботу приблизно 40 годин на тиждень. Вона регулюється законодавством та галузевими умовами і може варіюватись у залежності від країни, регіону і конкретних умов праці.

З введенням воєнного стану (Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX) відбулися зміни щодо норм робочого часу (<https://www.president.gov.ua/documents/4512023-47793>).

24 березня 2022 року набув чинності Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text>).

Цей законодавчий акт дозволяє роботодавцю суттєво збільшувати тривалість робочого часу, за рішенням військової адміністрації може самостійно встановлювати п'яти- або шестиденний робочий тиждень, а також самостійно встановлювати час початку та кінця робочого дня. Законом передбачено, що на час воєнного стану не діють такі норми трудового права:

– скорочення робочого часу на 1 годину перед неробочими та святковими днями;

- обмеження понаднормових норм роботи;
- перенесення вихідного дня наступного дня після святкового;
- заборона на залучення працівників у неробочі дні;
- відшкодування за працю у свята.

Робота у вихідний може бути компенсована іншим днем відпочинку. Працівникам надається основна щорічна відпустка тривалістю 24 дні. Після прохання працівника відпустка без збереження заробітної плати може надаватися без обмежень. Усі ці зміни мають діяти до закінчення воєнного стану. Це означає, що тривалість робочого часу у 2023 році сильно змінена, але ці зміни можуть бути скасовані після закінчення війни.

Норма робочого часу на 2024 рік для п'ятиденного робочого тижня

Квартал/ місяць	Календарні дні	Дні, в які робота не проводиться	Робочі дні	Робочі години	Святкові дні
Січень	31	9	22	176	1.01. – Новий Рік
Лютий	29	8	21	168	
Березень	31	11	20	159	7.03. – 1 год передсвяткова 8.03. – Міжнародний жіночий день
За I кв.	91	28	63	503	
Квітень	30	8	22	175	30.04. – 1 год передсвяткова
Травень	31	11	20	159	1.05. – День праці 5.05. – Великдень 7.05. – 1 год передсвяткова 8.05. – День пам'яті та перемоги над нацизмом

Червень	30	12	18	143	23.06. – Трійця 27.06. – 1 год передсвяткова 28.06. – День Конституції України
За II кв.	91	31	60	477	
Липень	31	9	22	176	15.07. – День Української Державності
Серпень	31	10	21	167	23.08. – 1 год передсвяткова 24.08. – День Незалежності України
Вересень	30	9	21	167	30.09. – 1 год передсвяткова
За III кв.	92	28	64	510	
Жовтень	31	9	22	176	14.10. – День захисника України
Листопад	30	9	21	168	
Грудень	31	10	21	166	24.12. – 1 год передсвяткова 25.12. – Різдво Христове 31.12. – 1 год передсвяткова
За IV кв.	92	28	64	510	
2024	366	115	251	2000	

Бюджет робочого часу на одного працівника – 1760 год.

У переддень святкового дня робочий час скорочується на одну годину.

Коли святковий або неробочий день збігається з вихідним днем, вихідний день переноситься на наступний після святкового або неробочого (перенесення згідно ст. 67 КЗпП):

- вихідний 5 травня, неділя, Великдень переноситься на понеділок 6 травня;

• вихідний 23 червня, неділя, Трійця переноситься на понеділок 24 червня;

• вихідний 24 серпня, субота, День Незалежності переноситься на понеділок 26 серпня.

Відпустка – 28 календарних днів (20 робочих) – **160 год.**

Лікарняні – **40 год.**

Непередбачені витрати – **40 год.**

Увага! На період дії воєнного стану не діють норми КЗпП України щодо:

– тривалості робочого дня напередодні вихідних днів при шестиденному робочому тижні не більше 5 годин;

– обмеження граничних норм надурочних робіт;

– перенесення вихідних та робочих днів відповідно до рекомендації Кабінету Міністрів України;

– заборони залучення до робіт у вихідні, святкові і неробочі дні.

Отже, з урахуванням положень Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15.03.2022 № 2136 (ч. 6 ст. 6), за умови, що воєнний стан триватиме протягом усього 2024 року, нижче наводимо рекомендований розрахунок норми робочого часу на 2024 рік для п'ятиденного робочого тижня.

При розрахунку тривалості робочого часу на 2024 рік використано інтернет-ресурс <https://www.buhoblik.org.ua/kadry-zarplata/vremya/4298-norma-trivalosti-robochogo-chasu-2024.html>.

Норма робочого часу на 2024 рік для п'ятиденного робочого тижня із двома вихідними в суботу та неділю з однаковою тривалістю робочого тижня та зменшення тривалості роботи напередодні святкових та неробочих днів (з урахування воєнного стану до 31.12.2024)

Квартал/ місяць	Календарні дні	Дні, в які робота не проводиться	Робочі дні	Робочі години
Січень	31	8	23	184
Лютий	29	8	21	168
Березень	31	10	21	168
За I кв.	91	26	65	520
Квітень	30	8	22	176
Травень	31	8	23	184
Червень	30	10	20	160
За II кв.	91	26	65	520
Липень	31	8	23	184
Серпень	31	9	22	176
Вересень	30	9	21	168
За III кв.	92	26	66	528
Жовтень	31	8	23	184
Листопад	30	9	21	168
Грудень	31	9	22	176
За IV кв.	92	26	66	528
2024	366	104	262	2096

Враховуючи: 28 календарних днів відпустки (24 обов'язкової+4 додаткових) (20 робочих) – 160 год, лікарняні – 40 год, непередбачені витрати – 40 год.

Бюджет робочого часу на одного працівника в умовах воєнного стану становитиме – 1856 год (+96 год).

Зміст

Рекомендації до планування роботи публічних бібліотек області на 2024 рік.....	3
Орієнтири діяльності бібліотек.....	6
Новий календар свят – 2024:	
коли тепер відзначатимемо основні свята.....	7
<i>Державні та релігійні свята.....</i>	7
<i>Громадські та професійні свята.....</i>	8
<i>Відомі державні події, видатні особистості.....</i>	18
<i>Відомі події світової історії.....</i>	20
<i>Книги-ювіляри.....</i>	20
<i>Періодичні видання – ювіляри 2024.....</i>	22
Визначні краєзнавчі дати Хмельниччини.....	22
Програми регіонального розвитку, які продовжують діяти у 2024 році.....	25
Обласні заходи за участю працівників бібліотек.....	27
<i>Обласний конкурс.....</i>	27
<i>Форуми.....</i>	28
<i>Обласні заходи.....</i>	28
<i>Заходи з підвищення кваліфікації в рамках обласної програми «Обласна бібліотека – бібліотекам села».....</i>	28
<i>Науково-дослідна робота бібліотек.....</i>	30
<i>Виїзди в публічні бібліотеки області.....</i>	31
Електронні книги. Корисні інтернет-ресурси.....	31
Практичне використання Google-сервісів бібліотеками.....	34
Теми проблемних досліджень та консультації працівників Хмельницької ОУНБ.....	40
Розрахунок робочого часу на 2024 рік при 40-годинному робочому тижні.....	43
<i>Норма робочого часу для п'ятиденного робочого тижня.....</i>	44
<i>Норма робочого часу на 2024 рік, з урахуванням воєнного стану.....</i>	47

Для нотаток

Для нотаток

Для нотаток

Інформаційне видання

Планування – 2024

Методичні матеріали

Випуск 20

Відповідальна за випуск:

Чабан К. А.

Комп'ютерний набір:

Грудецька Т. В.

Редагування:

Маковська В. В., Шмаль Т. А.

Електронне видання